

**TATO DOHODA O ZAJIŠŤOVÁNÍ EKOLOGICKÉHO MANAGEMENTU BYLA
UZAVŘENA NÍŽE UVEDENÉHO DNE, MĚSÍCE A ROKU MEZI**

1) Město Ralsko

se sídlem: Kuřívody 701, 471 24 Ralsko
IČO: 00831514
zastoupená Ing. Miloslavem Tůmou, starostou
(dále jen „**Město Ralsko**“)

a

2) 3L real a.s.

se sídlem Střelničná 1680/8, Kobyličky, 182 00 Praha 8
IČO: 28500491
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze pod sp. zn. B 14890
zastoupená panem Martinem Prachařem, předsedou představenstva a Danem Podpěrou, členem
představenstva
(dále jen „**společnost 3L real**“)

(společně dále jen „**Strana dohody**“ a jednotlivě též „**Strany dohody**“)

VZHLEDEM K TOMU, ŽE:

- (A) Město Ralsko je vlastníkem pozemku s parc. č. 69/1, ostatní plocha, v katastrálním území Kuřívody, obci Ralsko, zapsáno na listu vlastnictví č. 1 u Katastrálního úřadu pro Liberecký kraj, Katastrálního pracoviště Česká Lípa (dále jen „**Pozemek**“);
- (B) Společnost 3L real realizuje na sousedním pozemku parc. č. 173, ostatní plocha, v katastrálním území Kuřívody, obci Ralsko, zapsáno na listu vlastnictví č. 159 u Katastrálního úřadu pro Liberecký kraj, Katastrálního pracoviště Česká Lípa, stavbu „Fotovoltaická elektrárna s vyvedením jejího výkonu do distribuční sítě ČEZ Distribuce, a.s. v rozvodně 110/35kV v Novinách pod Ralskem“ (dále jen „**FVE**“);
- (C) Strany dohody mají zájem, aby společnost 3L real zajišťovala ekologický management na Pozemku,
- (D) Vzhledem k výše uvedenému se Strany dohody dohodly na uzavření této dohody o zajišťování ekologického managementu (dále jen „**Dohoda**“);

BYLO DOHODNUTO NÁSLEDUJÍCÍ:

1. Účel a předmět Dohody

- 1.1. Účelem této Dohody je závazek společnosti 3L real zajistit na Pozemku na vlastní náklady ekologický vstřícný management, kterým se rozumí provádění následujících činností:

- (a) prokácení stávajících stromů, a to pouze jednorázově po uzavření této Dohody a v rozsahu, který bude mezi Stranami dohody sjednán a písemně potvrzen;
- (b) vytvoření dvou menších deponií z pokácených stromů dle písm. (a) výše, které budou sloužit jako úkryt pro plazy a menší savce, a to pouze jednorázově po uzavření této Dohody;
- (c) disturbance půdy a výsadba kokrhele, a to pouze jednorázově po uzavření této Dohody;
- (d) sekání trávy, a to opakovaně vždy jedenkrát za kalendářní rok na podzim s tím, že po uzavření této Dohody dojde k posečení celého Pozemku a v následujících letech se budou na Pozemku nechávat ostrůvky staré trávy;

(dále jen „**Předmět dohody**“).

2. Práva a povinnosti Stran dohody

- 2.1. Strany dohody se zavazují vzájemně se informovat o veškerých skutečnostech souvisejících s plněním Předmětu dohody, které jsou jim známy a které jsou nezbytné a/nebo podstatné pro jeho řádné plnění. Strany dohody se zavazují si vzájemně poskytnout veškerou součinnost nezbytnou ke splnění Předmětu dohody.
- 2.2. Společnost 3L real se zavazuje, že bude za účelem plnění Předmětu dohody poskytovat Městu Ralsko činnosti dle Předmětu dohody bezplatně a bude je prováděn na svůj vlastní náklad bez jakéhokoli nároku na náhradu nákladů.
- 2.3. Město Ralsko se zavazuje společnosti 3L real zajistit podmínky a nerušený výkon jejich činností v souladu s Předmětem dohody dle této Dohody.

3. Trvání a ukončení Dohody

- 3.1. Tato Dohoda nabývá platnosti dnem podpisu oběma Stranami dohody a účinností dnem uveřejnění v registru smluv podle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o registru smluv**“).
- 3.2. Tato Dohoda je uzavřena na dobu určitou do životnosti FVE.
- 3.3. Pokud není v Dohodě stanoveno jinak, lze Dohodu ukončit:
 - (a) písemnou dohodou Stran dohody;
 - (b) písemnou výpovědí Města Ralsko s výpovědní dobou 1 měsíce, která počne plynout první den následujícího měsíce po měsíci doručení písemné výpovědi druhé Straně dohody.

4. Protikorupční klauzule ve vztahu k trestní odpovědnosti právnických osob

- 4.1. Strany dohody se podpisem této Dohody zavazují, že v rámci plnění této Dohody nebudou vykonávat jakoukoli činnost, která by mohla naplňovat zejména skutkovou podstatu kteréhokoli trestného činu vymezeného v ustanovení § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob**“), včetně všech forem účastenství, popř. v případech, kde to přichází v úvahu, naplňovat znaky přípravy ke spáchání kteréhokoli z trestných činů uvedených v § 7 Zákona o trestní odpovědnosti právnických osob nebo která by byla v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a mezinárodními Dohodami.
- 4.2. Strany dohody se dále zavazují, že v rámci plnění této Dohody nepoužijí jakékoli prostředky či jejich část, které obdržely/obdrží od druhé Strany dohody na základě této Dohody způsobem, který by mohl být považován za jednání naplňující kteroukoli skutkovou podstatu trestného činu vymezeného v § 7 Zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, včetně všech forem účastenství, popř. v případech, kde to přichází v úvahu, naplňovat znaky přípravy ke spáchání kteréhokoli z trestných činů uvedených v § 7 Zákona o trestní odpovědnosti právnických osob nebo které by bylo v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a mezinárodními dohodami.

5. Oznámení, komunikace

- 5.1. Veškerá oznámení, výzvy či jiná sdělení, které mají být učiněny či zaslány v souladu s touto Dohodou, vyžadují písemnou formu a musí být adresovány příslušné Straně dohody a musí být výslovně označeny jako oznámení, výzvy či sdělení v souladu s touto Dohodou.
- 5.2. Oznámení, výzvy a další sdělení budou považovány za řádně odeslané či učiněné:
- (a) v případě osobního doručení, doručení kurýrem či poštou okamžikem doručení; nebo
 - (b) v případě e-mailu okamžikem doručení pod podmínkou, že osoba oprávněná ve věcech dle této Dohody jednat za příslušnou Stranu dohody aktivně potvrdí doručení e-mailové zprávy.
- 5.3. Strany dohody se dále dohodly na následujícím náhradním způsobu doručení všech písemností odesílaných v souvislosti s touto Dohodou a/nebo na základě této Dohody (včetně všech hmotně právních úkonů): Jestliže se prostřednictvím držitele poštovní licence nepodaří doručit písemnost zaslanou doporučeně s předplaceným poštovním druhé Straně dohody na adresu uvedenou v této Dohodě, popř. následně písemně sdělenou příslušné Straně dohody, považuje se pro účely této Dohody den vrácení nedoručené písemnosti odesílateli za den jejího doručení, i když se adresát o jejím doručování nedozvěděl.
- 5.4. V případě změny některého z výše uvedených kontaktních (doručovacích) údajů je každá Strana dohody povinna druhou Stranu dohody neprodleně písemně informovat.

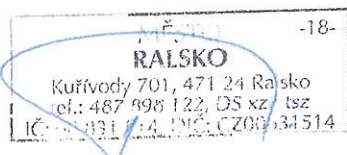
6. Závěrečná ustanovení

- 6.1. Je-li kterékoliv ustanovení této Dohody neplatné či nevynutitelné nebo stane-li se neplatným či nevynutitelným v budoucnu nebo bude takovým prohlášeno rozhodnutím soudu či jiného orgánu, nezpůsobí to neplatnost nebo nevykonatelnost dalších ustanovení této Dohody. Strany dohody se zavazují nahradit takové ustanovení ustanovením novým, platným a vynutitelným, které svým obsahem nejlépe odpovídá a vystihuje obsah a účel ustanovení původního, neplatného a/nebo nevynutitelného.
- 6.2. Jakékoli změny nebo dodatky k této Dohodě musí být provedeny formou písemných dodatků podepsaných oběma Stranami dohody na téže listině, jež se stanou nedílnou součástí této Dohody.
- 6.3. Strany dohody prohlašují, že tato Dohoda se řídí právem České republiky, zejména zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „**občanský zákoník**“).
- 6.4. Strany dohody se dohodly, že tato Dohoda bude vykládána v souladu a vyvolá právní následky pouze dle ujednání v Dohodě výslovně vyjádřených a dle zákona, s vyloučením následků plynoucích ze zvyklostí a zavedené praxe Stran dohody.
- 6.5. Strany dohody výslovně prohlašují, že plnění, které je předmětem této Dohody odpovídá jejich zájmům a že při jednání o uzavření této Dohody si navzájem sdělily ve smyslu ustanovení § 1728 Občanského zákoníku všechny skutkové a právní okolnosti, o nichž věděly nebo vědět musely, tak aby se mohly přesvědčit o možnosti platně uzavřít tuto Dohodu.
- 6.6. Obě Strany dohody se ve smyslu ustanovení § 1794 odst. 2 Občanského zákoníku vzdávají svého práva na zrušení Dohody při neúměrném zkrácení v souladu s ustanovením § 1793 Občanského zákoníku a prohlašují, že plnění přijímají za mimořádnou cenu ze zvláštní obliby.
- 6.7. Strany dohody se dále dohodly, že tato Dohoda nevyvolává právní následky plynoucí ze zvyklostí a zavedené praxe stran dohody ve smyslu ustanovení § 545 Občanského zákoníku, že na tento právní vztah vylučují aplikaci ustanovení § 1765 a 1766 Občanského zákoníku a že případné obchodní zvyklosti, týkající se sjednaného či navazujícího plnění, nemají přednost před ujednáními této Dohody, ani před ustanoveními zákona, byť by tato ustanovení neměla donucující účinky.
- 6.8. Strany dohody se zavazují, že bez předchozího výslovného písemného souhlasu druhé Strany nepostoupí ani nepřevедou jakákoliv práva či povinnosti vyplývající ze Dohody, ani Dohodu jako celek, na třetí osobu či osoby, ani nevťelí jakákoliv práva nebo povinnosti plynoucí ze Dohody do podoby cenného papíru.
- 6.9. Strany dohody berou na vědomí, že tato Dohoda včetně dodatků ke své účinnosti vyžaduje uveřejnění v registru smluv dle zákona o registru smluv, a s tímto uveřejněním souhlasí. Zaslání Dohody do registru smluv zajistí Město Ralsko neprodleně po uzavření Dohody. Město Ralsko se současně zavazuje informovat druhou Stranu dohody o provedení registrace s tím, že zašle druhé Straně dohody kopii potvrzení správce registru smluv o uveřejnění Dohody bez zbytečného odkladu poté, kdy sám potvrzení obdrží, popř. již v průvodním formuláři vyplní příslušnou kolonku s ID datové schránky druhé Strany dohody.

- 6.10. Dohoda byla vyhotovena ve 2 (dvou) stejnopisech s platností originálu a každá ze stran dohody obdrží po 1 (jednom) vyhotovení.
- 6.11. Strany dohody shodně prohlašují, že právní úkony spojené s uzavřením této Dohody učinily svobodně a vážně a že jim nejsou známy žádné právní překážky jejího uzavření, že se s obsahem této Dohody řádně seznámily, souhlasí s ní a na důkaz toho níže připojují vlastnoruční podpisy svých oprávněných zástupců.

NA DŮKAZ VÝŠE UVEDENÉHO byla Dohoda podepsána níže uvedeného dne, měsíce a roku.

V Ralsko dne 19.4.2023

Město Ralsko

Ing. Miloslav Tůma, starosta

V Praze dne 20.4.2023

3L real a.s.

Martin Prachař, jednatel

V Praze dne 20.4.2023

3L real a.s.

Dan Podpěra, jednatel

Níže uvedeného dne, měsíce a roku byl uzavřen mezi:

- 1) **Město Ralsko**
se sídlem: Kuřivody 701, 471 24 Ralsko
IČO: 00831514
zastoupená Ing. Miloslavem Tůmou, starostou

(dále jen „**Město Ralsko**“)

a

- 2) **3L real a.s.**
se sídlem Střelničná 1680/8, Kobylisy, 182 00 Praha 8
IČO: 28500491
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze pod sp. zn. B 14890
zastoupená panem Martinem Prachařem, předsedou představenstva a Danem Podpěrou,
členem představenstva

(dále jen „**společnost 3L real**“)

(společně dále jen „**Strana dohody**“ a jednotlivě též „**Strany dohody**“)

DODATEK č. 1
K DOHODĚ O ZAJIŠŤOVÁNÍ EKOLOGICKÉHO MANAGEMENTU

(dále jen „**dodatek**“)

VZHLEDEM K TOMU, ŽE

- A) Strany dohody uzavřely dne 20.4.2023 dohodu o zajišťování ekologického managementu (dále jen jako „**Dohoda**“);
- B) Strany dohody mají zájem upřesnit dobu plnění předmětu Dohody;

BYLO DOHODNUTO NÁSLEDUJÍCÍ:

1. Změna Dohody

- 1.1. Článek 1.1. Dohody se v plném rozsahu ruší a nově nahrazuje následujícím zněním:

Účelem této Dohody je závazek společnosti 3L real zajistit na Pozemku na vlastní náklady ekologický vstřícný management, kterým se rozumí provádění následujících činností:

- (a) *prokácení stávajících stromů, a to pouze jednorázově nejdéle do 31.12.2024, a v rozsahu, který bude mezi Stranami dohody sjednán a písemně potvrzen;*
- (b) *vytvoření dvou menších deponií z pokácených stromů dle písm. (a) výše, které budou sloužit jako úkryt pro plazy a menší savce, a to pouze jednorázově nejdéle do 31.12.2024;*
- (c) *disturbance půdy a výsadba kokrhele, a to pouze jednorázově nejdéle do 31.12.2024;*
- (d) *sekání trávy, a to opakovaně vždy jedenkrát za kalendářní rok na podzim s tím, že nejdéle do 31.12.2024 dojde k posečení celého Pozemku a v následujících letech se budou na Pozemku nechávat ostrůvky staré trávy;*

(dále jen „Předmět dohody“).

2. Závěrečná ustanovení

- 3.1. Dodatek nabývá platnosti a účinnosti jeho uzavřením.
- 3.2. Dodatek je vyhotoven ve 2 (slovy: dvou) stejnopisech, z nichž každá Smluvní strana obdrží 1 (slovy: jeden) stejnopis.
- 3.3. Ustanovení Dohody nedotčené tímto dodatkem zůstávají v platnosti beze změny.
- 3.4. Na důkaz svého souhlasu s obsahem dodatku připojují Strany dohody níže své podpisy.

V Ralsku dne 14.2.2024

Město Ralsko

Ing. Miloslav Tůma, starosta

V Ralsku dne 14.2.2024

3L real a.s.

Martin Prachař, předseda představenstva

V Ralsku dne 14.2.2024

3L real a.s.

Dan Podpěra, člen představenstva

Níže uvedeného dne, měsíce a roku byl uzavřen mezi:

- 1) **Město Ralsko**
se sídlem: Kuřivody 701, 471 24 Ralsko
IČO: 00831514
zastoupená Ing. Miloslavem Tůmou, starostou

(dále jen „**Město Ralsko**“)

a

- 2) **3L real a.s.**
se sídlem Střelnická 1680/8, Kobyličky, 182 00 Praha 8
IČO: 28500491
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze pod sp. zn. B 14890
zastoupená panem Martinem Prachařem, předsedou představenstva a Danem Podpěrou,
členem představenstva

(dále jen „**společnost 3L real**“)

(společně dále jen „**Strana dohody**“ a jednotlivě též „**Strany dohody**“)

DODATEK č. 1
K DOHODĚ O ZAJIŠŤOVÁNÍ EKOLOGICKÉHO MANAGEMENTU

(dále jen „**dodatek**“)

VZHLEDEM K TOMU, ŽE

- A) Strany dohody uzavřely dne 20.4.2023 dohodu o zajišťování ekologického managementu (dále jen jako „**Dohoda**“);
- B) Strany dohody mají zájem upřesnit dobu plnění předmětu Dohody;

BYLO DOHODNUTO NÁSLEDUJÍCÍ:

1. Změna Dohody

- 1.1. Článek 1.1. Dohody se v plném rozsahu ruší a nově nahrazuje následujícím zněním:

Účelem této Dohody je závazek společnosti 3L real zajistit na Pozemku na vlastní náklady ekologický vstřícný management, kterým se rozumí provádění následujících činností:

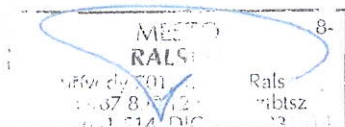
- (a) prokácení stávajících stromů, a to pouze jednorázově nejdéle do 31.12.2024, a v rozsahu, který bude mezi Stranami dohody sjednán a písemně potvrzen;
- (b) vytvoření dvou menších deponií z pokácených stromů dle písm. (a) výše, které budou sloužit jako úkryt pro plazy a menší savce, a to pouze jednorázově nejdéle do 31.12.2024;
- (c) disturbance půdy a výsadba kokrhele, a to pouze jednorázově nejdéle do 31.12.2024;
- (d) sekání trávy, a to opakovaně vždy jedenkrát za kalendářní rok na podzim s tím, že nejdéle do 31.12.2024 dojde k posečení celého Pozemku a v následujících letech se budou na Pozemku nechávat ostrůvky staré trávy;

(dále jen „**Předmět dohody**“).

2. Závěrečná ustanovení

- 3.1. Dodatek nabývá platnosti a účinnosti jeho uzavřením.
- 3.2. Dodatek je vyhotoven ve 2 (slovy: dvou) stejnopisech, z nichž každá Smluvní strana obdrží 1 (slovy: jeden) stejnopis.
- 3.3. Ustanovení Dohody nedotčené tímto dodatkem zůstávají v platnosti beze změny.
- 3.4. Na důkaz svého souhlasu s obsahem dodatku připojují Strany dohody níže své podpisy.

V Ralsku dne 14.2.2024

Město Ralsko

Ing. Miloslav Tůma, starosta

V Ralsku dne 14.2.2024

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Martin Prachař', written over a horizontal line.

3L real a.s.

Martin Prachař, předseda představenstva

V Ralsku dne 14.2.2024

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Dan Podpěra', written over a horizontal line.

3L real a.s.

Dan Podpěra, člen představenstva

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE

odbor životního prostředí a zemědělství

DS

3L real a.s.
Nekázanka 880/11
110 00 PRAHA 1

Město Ralsko
Kuřívody 701
471 24 MIMOŇ

Vojenské lesy a statky ČR, s.p.
Pod Juliskou 1621/5
160 00 PRAHA 6

Česká společnost ornitologická
Na Bělidle 252/34
150 00 PRAHA 5

Číslo jednací
KULK 57827/2023
OPŽP 284/2023

Oprávněná osoba/linka/email
Bc. Bulíř/359
pavel.bulir@kraj-lbc.cz

Liberec
25. srpna 2023

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 75 a § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), posoudil žádost společnosti 3L real a.s., se sídlem Nekázanka 880/11, 110 00 Praha 1, IČ: 28500491 (dále jen „žadatel“), o povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle přílohy č. II a III č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“). Důvodem výše uvedené žádosti je záměr žadatele „FVE na pozemku p.č. 173 v k.ú. Kuřívody“.

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), společnosti 3L real a.s., se sídlem Nekázanka 880/11, 110 00 Praha 1, IČ: 28500491

I. podle ustanovení § 56 odst. 1 a podle § 56 odst. 2 písm. c) zákona

povoluje výjimku

A) ze základních ochranných podmínek zvláště chráněného druhu rostliny v kategorii ohrožených dle přílohy č. II vyhlášky pro **hořec křížatý** (*Gentiana cruciata*) uvedených v ustanovení § 49 odst. 1 zákona, a to ze zákazu škodlivě zasahovat do jeho přirozeného vývoje a jeho biotopu a dále ze zákazu tuto rostlinu, poškozovat, ničit a jinak ji rušit ve vývoji,

B) ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů v kategorii silně ohrožených a ohrožených dle přílohy č. III vyhlášky, uvedených v ust. § 50 odst. 2 zákona,

T +420 485 226 111 E podatelna@kraj-lbc.cz

Liberecký kraj

Datová schránka c5kbykw

IČO 70891508

U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

www.kraj-lbc.cz

DIČ CZ70891508

Rozhodnutí

konkrétně ze zákazu zasahovat do přirozeného vývoje a ze zákazu chytat, rušit, zraňovat a usmrčovovat a také sbírat, ničit, poškozovat a přemísťovat užívaná sídla těchto zvláště chráněných druhů živočichů:

silně ohrožených:

slepýš křehký (*Angius fragilis*),

ohrožených:

mravenec (*Formica sp.*), **čmelák** (*Bombus sp.*),

II. podle ustanovení § 56 odst. 1 a podle § 56 odst. 2 písm. c) zákona

povoluje výjimku

ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany dle práva Evropských společenství, v kategorii kriticky ohrožených, silně ohrožených a ohrožených dle přílohy č. III vyhlášky, uvedených v ust. § 50 odst. 2 zákona, konkrétně ze zákazu zasahovat do přirozeného vývoje a ze zákazu chytat, rušit, zraňovat a usmrčovovat a také sbírat, ničit, poškozovat a přemísťovat užívaná sídla těchto zvláště chráněných druhů živočichů:

kriticky ohrožených:

strnad luční (*Emberiza calandra*),

silně ohrožených:

ohniváček černočárný (*Lycaena dispar*), **ještěrka obecná** (*Lacetra agilis*), **krutihlav obecný** (*Jynx torquilla*), **skřivan lesní** (*Lullula arborea*),

ohrožených:

ťuhýk obecný (*Lanius collurio*), **bramborníček hnědý** (*Saxicola ruberta*), **bramborníček černohlavý** (*Saxicola torquata*), **koroptev polní** (*Perdix perdix*) a **moták pochop** (*Circus aeruginosus*).

Výjimky se povolují pro záměr „FVE na pozemku p.č. 173 v k.ú. Kuřívody“, dle aktualizované projektové dokumentace: Fotovoltaická elektrárna s vyvedením jejího výkonu do distribuční sítě ČEZ Distribuce, a.s. v rozvodně 110/35 kV v Novinách pod Ralskem – dílčí změna platného SP, revize: Změna č.2, revize 08/2022, investor: 3L real a.s., Nekázanka 880/11, 110 00 Praha 1, zpracované společností FUSO ENERGO, s.r.o., 08/2022, archivní číslo: 2021_045.

Výjimky se povolují za následujících podmínek:

- 1) Záměr bude realizován v souladu s projektovou dokumentací Fotovoltaická elektrárna s vyvedením jejího výkonu do distribuční sítě ČEZ Distribuce, a.s. v rozvodně 110/35 kV v Novinách pod Ralskem – dílčí změna platného SP, revize: Změna č.2, revize 08/2022, investor: 3L real a.s., Nekázanka 880/11, 110 00 Praha 1, zpracované společností FUSO ENERGO, s.r.o., 08/2022, archivní číslo: 2021_045. O veškerých změnách, které by mohly souviset s ochranou zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (dále jen „ZCHD“), bude krajský úřad předem informován a budou s ním projednány a případně schváleny.

Rozhodnutí

- 2) V rámci realizace záměru budou dodržena opatření 1) – 14), které jsou uvedeny v žádosti žadatele ze dne 12. 10. 2022 pod bodem 7. Podmínky pro výkon povolované činnosti, která byla aktualizována v Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 odst. 1 zákona 114/1992 Sb., Záměr: „FVE na pozemku p.č. 173 v k.ú. Kuřívody“, aktualizovaná verze červen 2023, které zpracoval Ing. Mgr. Michal Pravec, konkrétně kapitola 4.6. Návrh opatření k vyloučení negativního vlivu zásahu na chráněné zájmy, nebo jeho zmírnění. Tato opatření jsou nedílnou součástí tohoto rozhodnutí (viz Příloha č.1 rozhodnutí č.j. KULK 57827/2023 - Aktualizovaná opatření (dále jen „Příloha č. 1“)).
- 3) Před zahájením prací budou v souladu s výše vedeným hodnocením vlivu dle § 67 v terénu viditelně vyznačena (např. vykolíkována) místa s doloženým výskytem hořce křížatého a případně také nově zjištěná místa s jeho výskytem. Tato vyznačená místa nebudou výstavbou FVE dotčena.
- 4) Žadatel zajistí činnost odborně způsobilé osoby, která bude provádět biologický dozor v prostoru povolované činnosti v průběhu realizace záměru, provozu stavby a ukončení provozu. Před zahájením záměru bude krajskému úřadu oznámeno jméno ustanovené odborně způsobilé osoby. Biologický dozor bude během realizace záměru zajišťovat dodržení všech ochranných, zmírňujících a kompenzačních opatření (viz Příloha č. 1). Dále bude tato osoba krajský úřad informovat o zjištěných skutečnostech v souvislosti s výskytem a ochranou ZCHD a po odsouhlasení krajským úřadem bude zajišťovat provedení případných opatření, která budou z důvodu ochrany ZCHD navržena.
- 5) Před zahájením terénních prací a kácením mimolesní zeleně bude proveden monitoring zaměřený na zjištění aktuálního výskytu ZCHD. V případě, že by nálezy předmětných ZCHD byly v konfliktu s výstavbou, bude po jejich zakreslení a označení v terénu biologickým dozorem zajištěn a proveden záchranný transfer nalezených jedinců ZCHD (slepýš, ještěrka, mraveniště).
- 6) Realizace kácení a terénní úpravy – práce spojené s přípravou výstavby FVE a také práce spojené s demontáží (po skončení životnosti) budou prováděny mimo dobu hnízdění, tj. mimo období od 15. 3. do 15. 8. daného kalendářního roku.
- 7) Na ploše pro umístění FVE nebudou terénní úpravy prováděny celoplošně a travní drn nebude celoplošně odstraňován.
- 8) Po celou dobu provozu FVE bude zajištěno provádění revitalizačního managementu klidového území na části pozemku p.č. 173 (16,1 ha) a 69/1 (13,5 ha) v k.ú. Kuřívody (viz opatření 1) Příloha č.1).
- 9) Ostraha areálu nebude zajišťována volně pobíhajícími psy.
- 10) V souvislosti se zajištěním provádění kontroly (§ 56 odst. 7 zákona) žadatel nahlásí krajskému úřadu v dostatečném předstihu (alespoň týden předem) termín zahájení stavby, termín terénních prací, termín kácení dřevin a termíny provádění jednotlivých opatření (viz Příloha č. 1) tak, aby mohly být krajským úřadem realizovány kontroly řádného dodržení podmínek tohoto rozhodnutí. Krajský úřad bude také zván na kontrolní dny v průběhu realizace stavby.

Rozhodnutí

- 11) Držitel výjimky každoročně do 31. 12. roku, v kterém bude probíhat realizace záměru (výstavba, provoz a demotáž) nahlásí krajskému úřadu vzniklé skutečnosti v souvislosti s realizací záměru (např. počty pozorovaných či přemístěných nebo zraněných jedinců výše uvedených ZCHD atd.) a předá krajskému úřadu záznamy provedené biologickým dozorem.
- 12) Platnost výjimky je omezena do 31. 12. 2060.

Účastník řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád):

3L real a.s., se sídlem Nekázanka 880/11, 110 00 Praha 1, IČ: 28500491

Odůvodnění:

Řízení bylo zahájeno dnem podání žádosti žadatele, tj. 2. 3. 2023. K žádosti žadatel dne 8. 3. 2023 doložil projektovou dokumentaci: Fotovoltaická elektrárna s vyvedením jejího výkonu do distribuční sítě ČEZ Distribuce, a.s. v rozvodně 110/35 kV v Novinách pod Ralskem – dílčí změna platného SP, revize: Změna č.2, revize 08/2022, investor: 3L real a.s., Nekázanka 880/11, 110 00 Praha 1, zpracované společností FUSO ENERGO, s.r.o., 08/2022, archivní číslo: 2021_045. Součástí žádosti bylo také Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 odst. 1 zákona 114/1992 Sb., Záměr: „FVE na pozemku p.č. 173 v k.ú. Kuřívody“ 2023, které zpracoval Ing. Mgr. Michal Pravec. Výjimka ze základních ochranných podmínek ZCHD je konkrétně požadována pro ohrožený hořec křížatý (*Gentiana cruciata*) a pro 13 druhů živočichů: strnad luční (*Emberiza calandra*), ohniváček černočarý (*Lycaena dispar*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Angius fragilis*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), skřivan lesní (*Lullula arborea*), mravenec (*Formica sp.*), čmelák (*Bombus sp.*), ťuhák obecný (*Lanius collurio*), bramborníček hnědý (*Saxicola ruberta*), bramborníček černohlavý (*Saxicola torquata*), koroptev polní (*Perdix perdix*) a moták pochop (*Circus aeruginosus*).

Záměrem žadatele je výstavba fotovoltaické elektrárny na ploše bývalého vojenského prostoru na pozemku p.č. 173 v k.ú. Kuřívody (dále jen „FVE“). Tato stavba je stavbou dočasnou s maximální dobou provozu 35 let. Celková zastavěná plocha FVE je 563 055 m². Na této ploše bude instalováno celkem 125 712 ks FV panelů o výkonu 595 Wp. Celkový instalovaný výkon je 74,80 MWp. Zahájení provozu se předpokládá cca 16 měsíců od zahájení stavby. Seznam: objektů: SO 01 – KABELOVÉ ROZVODY VN, SO 02 – SPÍNACÍ STANICE, SO 03 – TRAFOSTANICE S CENTRÁLNÍM MĚNÍČEM, SO 04 – KABELOVÉ ROZVODY FV PANELŮ, SO 05 – TECHNOLOGIE FVE, SO 06 – NAPOJENÍ NA KOMUNIKACI, SO 07 – OPLOCENÍ, SO 08 – VYVEDENÍ VÝKONU FVE. Samotná instalace FVE by měla proběhnout do jednoho roku od získání všech povolení ke stavbě a provozu zařízení. Realizace záměru FVE počítá také s plochou ve prospěch ochrany přírody a krajiny. Stavba FVE na této lokalitě již byla v minulosti (2011) povolena, a to včetně povolení výjimky dle § 56 zákona. Z důvodu změny na trhu s energiemi a financování FVE po roce 2011 nedošlo ovšem k realizaci původního záměru žadatele.

Důvodem nové žádosti je využití nových technologií v oblasti solární energie, které zaručují větší efektivitu při získávání solární energie a dále vyšší životnost solárních panelů. Nové technologie vyvolaly změnu rozestavění solárních panelů. Dalším důvodem jsou nové skutečnosti ve vývoji krajiny na pozemku p.č. 173 v k.ú. Kuřívody. Zvýšená sukcese borovice

Rozhodnutí

lesní a expanze třtiny křovištní způsobily kvalitativní i kvantitativní změny v dotčeném lučním ekosystému. Zastoupení výskytu ZCHD se v průběhu času změnilo.

Krajský úřad dopisem ze dne 9. 3. 2023 oznámil zahájení správního řízení o udělení výjimky pro výše uvedený záměr známým účastníkům řízení a zároveň stanovil lhůtu, ve které se tito účastníci správního řízení mohou k věci vyjádřit. Účastníci řízení ve stanovené lhůtě svého práva nevyužili a ani se jako účastník řízení nikdo jiný nepřihlásil. Zároveň byla v souladu s ustanovením § 70 zákona informována občanská sdružení a nevládní organizace. K řízení se jako účastník tohoto správního řízení přihlásila Česká společnost ornitologická (dále jen „ČSO“).

Dne 23. 3. 2023 obdržel krajský úřad vyjádření účastníka řízení Vojenských lesů a statků ČR, s.p., divize Mimoň, se sídlem Nádražní 115, 471 24 Mimoň (dále jen „VLS ČR“), ve kterém uvedl, že nepočítají s využitím pozemku p.č.180/1 v k.ú. Kuřívody ve prospěch ochrany přírody. Na základě této informace krajský úřad dopisem ze dne 11. 4. 2023 vyzval žadatele k doložení písemné dohody o užívání pozemku p.č.180/1 v k.ú. Kuřívody, který je v majetku VLS ČR, za účelem ekologického managementu, který je podstatnou součástí záměru žadatele. Žadatel podáním ze dne 20. 4. 2023 doplnil žádost o jiné kompenzační opatření, které spočívá ve vytvoření vhodného biotopu pro dotčené ZCHD na jiné vhodné ploše navazující na záměrem dotčený pozemek, kterou je pozemek p.č. 69/1 v k.ú. Kuřívody ve vlastnictví Města Ralsko. Přílohou tohoto doplnění je dohoda o zajišťování ekologického managementu mezi Městem Ralsko a žadatelem.

Dne 25. 4. 2023 krajský úřad obdržel stanovisko ČSO, ve kterém uvedla, že žadatelem předložené podklady rozhodnutí (hodnocení vlivů záměru - průzkum) jsou nedostatečné a neúplné. Dotčenou lokalitu z hlediska ochrany přírody považuje za nesmírně cennou. Krajský úřad žadatele dopisem ze dne 9. 5. vyzval k doplnění podkladů důležitých pro vydání rozhodnutí a určil žadateli k vyjádření a doplnění požadovaného lhůtu. Žadatel dne 7. 6. 2023 na základě výzvy svou žádost doplnil o aktualizované hodnocení vlivu závažného zásahu (Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 odst. 1 zákona 114/1992 Sb., Záměr: „FVE na pozemku p.č. 173 v k.ú. Kuřívody“, aktualizovaná verze červen 2023, které zpracoval Ing. Mgr. Michal Pravec). Součástí doplnění žádosti je také Úvodní komentář autorizované osoby k doplněnému hodnocení dle § 67 zákona a Curriculum Vitae Ondřej Sedláček, Ph.D. Krajský úřad následně informoval účastníky o doplnění podkladů pro rozhodnutí a možnosti se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim před vydáním rozhodnutí. Tuto možnost žádný z účastníků řízení k dnešnímu dni nevyužil.

Krajský úřad v souvislosti se záměrem žadatele „FVE na pozemku p.č. 173 v k.ú. Kuřívody“ vydal dne 22. 8. 2023 stanoviska č.j. KULK 596492023, kterým vyloučil významný vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a současně byl tímto stanoviskem také vyloučen významný negativní vliv záměru na předměty ochrany soustavy Natura 2000 a na její celistvost.

K předmětu řízení o povolení výjimky krajský úřad uvádí, že dle ustanovení § 49 odst. 1 zákona *„Zvláště chráněné druhy rostlin jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop. Je zakázáno tyto rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Je též zakázáno je držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny“*.

Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle ustanovení § 50 odst. 2 zákona

Rozhodnutí

je zakázáno „škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemisťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.“

Výjimky ze základních podmínek ochrany ZCHD podle § 49 a § 50 zákona lze dle § 56 odst. 1 zákona povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody.

Odůvodnění výroku I.:

Dle ustanovení § 56 odst. 2 písm. c), resp. § 56 odst. 1 zákona lze výjimky z ochranných podmínek těchto zvláště chráněných druhů živočichů povolit v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru. Žadatel pro účely realizace svého záměru, kterým je výroba energie z obnovitelných zdrojů, využívá plochu brownfieldu, což je v celospolečenském tedy veřejném zájmu. Veřejný zájem je žadatelem také spatřován v samotné výrobě energie z obnovitelných zdrojů, což dokládá i Nařízením rady (EU) 2022/2577 ze dne 22. 12. 2022, kterým se stanovil rámec pro urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů a dále zákon č. 19/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 458/200 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně je ve čl. 3 nařízení uvedeno následující: „(1) Plánování, výstavba a provoz zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a jejich připojení k soustavě a související soustava samotná a skladovací zařízení se považují za projekty v převažujícím veřejném zájmu, které slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti, při využívání právních zájmů.....“. Vybudování FVE o výkonu 74,80 MWp přispěje ke zvýšení podílu obnovitelných zdrojů na výrobě elektrické energie, která je nezbytnou potřebou společnosti.

Z důvodu posouzení veřejného zájmu ochrany přírody, který v tomto vedeném řízení spočívá v ochraně předmětných ZCHD a jejich biotopů, se krajský úřad nejdříve zabýval vlivem záměru na jednotlivé ZCHD.

Hořec křížatý (*Gentiana cruciata*) je 15 až 50 cm vysoká vytrvalá bylina (15–45 cm). Má rýhovanou hustě olistěnou lodyhu s tuhými kopinatými listy, které při pohledu shora utvářejí kříž – odtud název „křížový“ či „křížatý“. Modré čtyřčetné oboupohlavné květy zvonkovitého tvaru vyrůstají po několika v úžlabích listů a na vrcholku lodyhy. Kvete od července do října. Plodem je tobolka. Na lokalitě byl v roce 2010 zaznamenán na stanovišti Selská Vrchá (4 mikrolokalit vzájemně blízko sebe) podél panelové cesty u jižního okraje lokality v plánovaném ochranném pásmu mezi řadami solárních panelů a oplocením. V letech 2017 a 2018 byly tyto lokality nalezeny také, ale v nižších počtech a poškozené pastvou lesní zvěře. V roce 2022 nebyla zaznamenána žádná rostlina daného druhu. Vliv výstavby FVE by mohl druh ovlivnit nevhodným trasováním oplocení a umístěním výsadeb v místě výskytu hořce. Negativní vliv by měla také další absence vhodného managementu předmětných ploch s jeho výskytem. Vliv záměru žadatele na tento druh vzhledem k podmínkám stanoveným tímto rozhodnutím a dodržením v žádosti uvedených podmínek pro výkon povolované činnosti (viz příloha rozhodnutí) nebude negativní, naopak při provádění pravidelného managementu lokality s výskytem je očekáván pozitivní vliv. Realizací záměru dojde k zásahu do jeho biotopu, ale po dokončení záměru bude zachováno vhodné prostředí pro další zachování tohoto hořce v daném místě. Z důvodu minimalizace vlivu na tento ZCHD je třeba dodržet především stanovenou podmínku č. 3) tak, aby byla místní populace druhu zachována. V budoucnu by po

realizaci vhodného managementu mohlo dojít ke zvýšení početnosti druhu, což umožní dodržování především podmínky č. 8.

Slepýš křehký (*Anguis fragilis*) obývá listnaté i jehličnaté lesy. Většinou se nachází ve vlhkých oblastech. Ukrývá se pod kameny, v listí. Živí se drobnými bezobratlými živočichy. Sám je hojně kořistí dravých ptáků a řady drobných šelem. Jako většina plazů je aktivní za dne, na svoji provozní teplotu se zahřívá sluněním, s oblibou na asfaltových silnicích, kde také bývají často nalézána jejich rozjetá těla.

Na lokalitě se vyskytuje celoplošně (odhadem nižší desítky). Během výstavby FVE pravděpodobně dojde k negativnímu ovlivnění tohoto druhu (mortalita přejetím stavební technikou a při provádění terénních úprav). Realizace následného managementu travních porostů však způsobí zvýšení atraktivity pro tento druh a povede ke zvýšení jeho početnosti. Vliv instalace FVE lze tedy klasifikovat jako dočasně mírně negativní.

Mravenec (*Formica* sp.) je rod mravenců z čeledi mravencovití (*Formicidae*), podčeledi *Formicinae*, který je rozšířen v holoarktické oblasti. Větší počet druhů se vyskytuje v nearktické oblasti a jen menší počet v oblasti palearktické. Do rodu *Formica* je zařazeno více než 150 druhů, které vytvářejí sociální společenstva – kolonie, ve kterých žijí 3 kasty mravenců: neplodné samičky (dělnice), plodné samičky (královny) a samci. Kolonie mohou být buď monogynní (s jednou královnou) nebo polygynní (s více královnami). Dělením velkých polygynních hnízd mohou vznikat velké mnohohnízdni (polykalické) kolonie. Mnohé druhy mravenců rodu *Formica* jsou hojné, mají velký areál rozšíření a mohou významně působit na některé funkce svých ekosystémů, např. ovlivňovat složení společenstev bezobratlých, šířit semena rostlin nebo měnit fyzikální, chemické a biologické vlastnosti půdy. Konzumují především živočišnou potravu a energeticky vydatné výměšky mšic (tzv. medovici), v menší míře i rostlinnou potravu. Mravenci rodu *Formica* mají četné společné morfologické znaky, ale v typech osidlovaných biotopů, a zejména pak ve způsobu života, jsou mezi nimi výrazné rozdíly. Mravenci rodu *Formica* žijí v zalesněných oblastech, mnohdy je však nacházíme i v příměstských oblastech. Jsou známí svými kupovitými, mnohdy velkými hnízdy. Nicméně, pro mravence rodu *Formica* je důležité sluneční světlo a kolonie zřídka kdy přežívají ve stinných, hustě zalesněných oblastech. Většina druhů (ne však mravenec lesní) žije na krajích lesů, na pastvinách apod.

V zájmovém území byl pozorován mravenec luční (*Formica pratensis*), celkem byla nalezena 3 mraveniště, dvě přímo v ploše výstavby FVE a jedno na okraji. V případě mravence lučního se jedná o naprosto běžný druh, který expanduje zejména na nelesních stanovištích. Typicky lesní zástupci rodu *Formica* nebyli zjištěni, ale v širším okolí se běžně vyskytují a nelze úplně spolehlivě vyloučit jejich výskyt v dotčeném území. Vliv lze hodnotit jako mírně negativní a dočasný. Po instalaci FVE bude opětovně na lokalitě přítomný. Náhodnému úhynu při výměně stožáru nelze zcela zabránit, ale vzhledem ke stanoveným podmínkám rozhodnutí lze tento negativní vliv významně minimalizovat (viz podmínka 5). Zjištěný druh je relativně běžný. Realizací záměru nedojde k významnému negativnímu ovlivnění místních populací mravenců.

Čmelák (*Bombus* sp.) je rod hmyzu náležící do čeledi včelovití. Popsáno bylo více než 250 druhů rodu čmelák. Četnější výskyt je na severní polokouli, ale vyskytují se také v Jižní Americe, kde bylo zjištěno několik nížinných tropických druhů. Evropští čmeláci byli zavlečeni na Nový Zéland a do Tasmánie. Čmeláci jsou společenský hmyz, který tvoří jednoleté kolonie s jedinou královnou a množstvím dělnic. Hnízda jsou menší a organizačně jednodušší než kolonie včel medonosných a čítají desítky až stovky jedinců. Mezi čmeláky existují však

Rozhodnutí

i hnízdní parazité – pačmeláci, kteří byli dříve řazeni do samostatného rodu, ale nyní jsou obvykle považováni za příslušníky rodu *Bombus*. Ti nevytvářejí hnízda ani kolonie; jejich královny agresivně napadají hnízda jiných druhů čmeláků, zabíjejí rezidentní královny a poté kladou vlastní vajíčka, o která se starají rezidentní dělnice. Čmeláci se živí nektarem a pylem. Jsou důležitými zemědělskými opylovači, proto je jejich úbytek v Evropě, Severní Americe a Asii důvodem k obavám. Úbytek je způsoben ztrátou stanovišť, mechanizací a intenzifikací zemědělství a užíváním pesticidů.

V záměrem dotčeném území byli čmeláci pozorováni hojně především po okrajích lokality. Konkrétně početně byl v období léta pozorován čmelák rolní (*B. pascuorum*), poněkud méně často čmelák zemní (*B. terrestris*). Odchytem byl zaznamenán ojediněle též čmelák skalní (*B. lapidarius*) a čmelák hájový (*B. lucorum*). Početnostní poměry mezi *B. terrestris* a *B. lucorum* nelze stanovit, oba druhy se při zběžném pozorování v terénu pletou. Uvedené druhy byly pozorovány výhradně při pastvě na květech, budování kolonií v řešeném území je však vzhledem k vhodným podmínkám v lokalitě a její velikosti jisté, nepochybné. Uvedené druhy jsou v krajině ČR hojné bez reálného ohrožení. Vliv lze hodnotit jako mírně negativní a dočasný. Po instalaci FVE bude opětovně na lokalitě přítomný, a dokonce se očekává zlepšení stavu místních populací vlivem realizace vhodného managementu v průběhu provozu FVE.

Z hlediska veřejného zájmu ochrany přírody je veřejným zájmem ochrana výše uvedených ZCHD. Z výše uvedeného vyplývá, že předmětné druhy budou realizací záměru negativně ovlivněny v průběhu jeho realizace. Po ukončení výstavby a době provozu naopak bude jejich výskyt a místní populace pozitivně ovlivněny probíhajícím managementem, který ze součástí záměru samotného. Veřejný zájem na ochraně zvláště chráněných druhů není v tomto případě tak významný, neboť realizací záměru nedojde k významnému negativnímu ovlivnění výše uvedených ZCHD. Jedná se především o rušení a jen v ojedinělých případech může dojít ke zraňování či usmrcení několika jedinců těchto druhů nebo zánik částí biotopu. Žádný z výše uvedených ZCHD nepatří mezi endemity, naopak se jedná o druhy široce rozšířené.

Odůvodnění výroku II.:

Dle ustanovení § 56 odst. 2 písm. c), resp. § 56 odst. 1 zákona lze výjimky z ochranných podmínek těchto zvláště chráněných druhů živočichů dle práva Evropských společenství povolit z důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí, v případě, že neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhů z hlediska jejich ochrany.

Zvláště chráněné druhy živočichů (strnad luční (*Emberiza calandra*), ohniváček černočárny (*Lycaena dispar*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), skřivan lesní (*Lullula arborea*), ťuhýk obecný (*Lanius collurio*), bramborníček hnědý (*Saxicola ruberta*), bramborníček černohlavý (*Saxicola torquata*), koroptev polní (*Perdix perdix*) a moták pochop (*Circus aeruginosus*)) jsou chráněny dle práva Evropských společenství. Pro škodlivé zasahování, konkrétně zasahovat do jejich přirozeného vývoje, rušit je a ničit jejich sídla je nutné povolení výjimky. Ustanovení § 56 zákona stanoví, že „Výjimky ze zákazů u památných stromů, a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah, orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná

činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.” Ve zmíněném odstavci 2 je mimo jiné pod písmenem c) stanoveno, že výjimku lze udělit z důvodu „v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru“.

Strnad luční (*Emberiza calandra*) Největší z evropských strnadů (délka těla 16–19 cm), s nápadně robustním zobákem. Zbarvením připomíná skřivana, svrchu je šedohnědý, tmavě čárkovaný, zespodu bělavý, s tmavými čárkami na hrudi a bocích. Obě pohlaví jsou zbarvena podobně. Hnízdí v otevřené zemědělské krajině. Hnízdo je zpravidla na zemi v trávě, vzácněji i výše v křovinách. Živí se semeny, pupeny a bezobratlými, které hledá na zemi i na vyšších rostlinách. Při přeletech na krátké vzdálenosti nechává svěšené nohy. V České republice došlo po poklesu v sedmdesátých letech 20. století k opětovnému růstu populace i areálu. V současné době hnízdí v níže položených oblastech celého území. V letech 1985–1989 byla populace odhadována na 700–1400 párů, v letech 2001–2003 již na 4000–8000 párů.

Jeho výskyt na lokalitě i v okolí je hojný, odhadem bylo v rámci průzkumů zjištěno cca 20 párů na celém území (na ploše FVE z toho pak 13 párů). Zánik hnízdiště pro 10–13 párů. Vliv lze hodnotit jako středně negativní. Realizací záměru dojde k zániku části biotopu, rušení během hnízdění, naopak po realizaci vhodného managementu může dojít ke zvýšení početnosti.

Ohniváček černočárný (*Lycaena dispar*) je motýl z čeledi modráskovitých. Tento druh patří mezi největší ohniváčky v České republice. Délka předních křídel ohniváčka se pohybuje v rozmezí 28–42 mm. Přední křídla samce jsou ohnivě červená a mají černou skvrnu na horním křídle. Samice je také ohnivě červená, na líci má několik hnědých až černých skvrn. Samci mají červenou barvu ohraničenou černým lemem po celé délce křídel, u samic je tento lem širší a může být hnědý až černý. Třásně jsou bílé. Zadní křídla mají zespodu široký oranžový lem a zřetelné černé skvrny s bílým ohraničením na šedavém podkladu. Horní křídla zespodu mají také černé skvrny na žlutém až oranžovém podkladu. Na lemu rubu předních křídel je pouze jedna řada černých skvrn. Typická je i světle modrá barva u těla zespodu. Dříve se druh vyskytoval na území jižních Čech, kde v první polovině 20. století vymizel. V Čechách byl znovu objeven v roce 1991, odkud se rozšířil do východních Čech až do Krkonoš. V současné době tento druh expanduje i v celé střední Evropě, pravděpodobně kvůli používání hnojiv s obsahem dusíku. Tento motýl se vyskytuje na mezofilních, podmáčených až rašelinných loukách, v mokřadech a u okrajů vodních toků. Lze ho najít i na rudérálních stanovištích, např. nedopasky na pastvině, vyschlé strouhy, aj. Živnou rostlinou jsou druhy šťovíku (*Rumex*), především šťovík tupolistý (*Rumex obtusifolius*) a šťovík kadeřavý (*Rumex crispus*). Druh se váže především na nížiny, může zasahovat i do pahorkatin a vzácně do vyšších poloh. Housenky se živí listy šťovíku, které zespodu vyžirají. Dospělá housenka se ukrývá na rostlině a má zelenou barvu. Ke kuklení dochází při zemi nebo přímo na rostlině.

Jedná se o hojný až expanzivní druh. Vliv lze hodnotit jako mírně negativní a dočasný. Po instalaci FVE bude opětovně na lokalitě přítomný, a dokonce se očekává vlivem vhodné péče o travní porosty zvýšení jeho výskytu.

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) je jedním z nejrozšířenějších druhů ještěrů v České republice. Žije v různých typech prostředí, především na loukách, vřesovištích, křovinatých oblastech, stepích, podhorských oblastech a v otevřených lesích. Ještěrka obývá především sušší slunečná místa, kde preferuje travinná a nižší bylinná stepní společenstva s malou pokrývností vegetace a hlubší vrstvou půdy. Kamenitým a skalnatým místům, kde není možné najít dostatečně

hluboký úkryt k přezimování, se vyhýbá. Vyskytuje se na okraji lesů, lesních mýtinách, křovinatých stáních, mezích, na říčních březích i hrázích rybníků.

Na lokalitě se vyskytuje celoplošně (odhadem nižší desítky jedinců). Vliv instalace FVE na ještěrku obecnou lze klasifikovat jako dočasně mírně negativní (zánik biotopu a možná mortalita při výstavbě FVE) v podobě zásahu do části biotopu a vzhledem k jeho hojnému výskytu v krajině. Naopak změny v druhové skladbě a pravidelné kosení povede ke zvýšení atraktivity pro daný druh, což přispěje k navýšení početnosti místních populací.

Krutihlav obecný (*Jynx torquilla*) je menší pták z čeledi datlovitých. Velikosti vrabce (délka těla 16–18 cm), s krátkým špičatým zobákem a dlouhým ocasem. Opeření je nenápadné, svrhu hnědošedě skvrnitě, zespodu špinavě bílé a žlutavookrové s tmavými proužky. Přes oko a po stranách krku se táhne jedna, přes střed temene a hřbet druhá tmavá páska. Obě pohlaví jsou stejná. Má velmi ohebný krk, díky kterému dokáže otočit hlavu až o 180 stupňů. Od ostatních datlovitých liší měkkým ocasem, který mu neumožňuje šplhat po stromech. V Česku hnízdí na celém území. Jeho stavy se od počátku 60. let 20. století snižují; v letech 1985–89 byla celková početnost odhadnuta na 2,5–5 tisíc párů, v období let 2001–03 na 2–4 tisíce párů. Krutihlav je jediným přísně tažným druhem šplhavce v Česku. Přílet probíhá od března do dubna, odlet od srpna do září. Vyhledává světlé listnaté a smíšené lesy, žije i v remízcích, sadech nebo v křovinách s jednotlivými stromy. Hnízdí jednotlivě, teritoriálně. Hnízdo je v dutině stromu, kterou si kvůli slabému zobáku nedokáže vytesat ani v nejnahniljším stromě. Využívá proto již existující dutiny, a to včetně těch obsazených jiným drobným ptákem, např. sýkorou koňadrou. V tomto případě původního obyvatele dutiny vyžene a vyhodí jeho hnízdo s vejci nebo mláďaty. Vlastní hnízdo nestaví, snůšku klade přímo na dno dutiny na zbytky trouchu nebo starého hnízda. Hnízdí 1–2× ročně od dubna do července. Je-li sedící pták při hnízdění vyrušen, zaujímá typický obranný postoj, při kterém syčí, ježí peří na temeni a kroutí hlavou (odtud český název krutihlav). Živí se převážně mravenci a jejich larvami. Kořist sbírá dlouhým lepkavým jazykem. Na rozdíl od příbuzných ptáků ji nehledá v kůře stromů, ale hlavně na zemi.

V zájmovém území byly zjištěny 2 hnízdní páry v okolí. Nejedná se o vhodný biotop druhu, neboť chybí stromy s dutinami. Vliv záměru je pouze nepřímý v podobě zásahu do jeho loviště – omezení potravní nabídky a rušení. Tento vliv lze hodnotit jako mírně negativní. Realizaci opatření v podobě budek může po dokončení výstavby FVE dojít ke zvýšení jeho početnosti v zájmovém území.

Skřivan lesní (*Lullula arborea*) je středně velký druh pěvce z čeledi skřivanovitých. Shora je hnědý, tmavě skvrnitý, spodinu má bílou, končetiny žlutavě hnědé a slabý zobák šedohnědý se světlejším kořenem. Na první pohled se podobá skřivanu polnímu, od kterého se liší následujícími znaky: ocas má bílou špičku (ne okraje), zadní okraj křídla není bílý, kresba křídla je kontrastní (tmavé ruční krovky se světlými špičkami), široký krémový nadoční proužek sahá až do týla. Obě pohlaví jsou zbarvena podobně. Hnízdí ve světlých jehličnatých lesích, především borových na písčitých půdách, na vřesovištích, ve starých sadech aj. Hnízdí většinou 2×, někdy i 3× ročně v březnu až červenci. Hnízdo je dobře skryté na zemi. Zpívá hlavně v letu (ve výšce 100–150 m), ale také na stromech nebo na zemi. Podle mnoha milovníků ptactva, terénních ornitologů i starých ptáčníků je to náš nejlepší ptačí zpěvák. Částečně tažný, zimuje v západní Evropě a Středomoří. V České republice hnízdí roztroušeně, výrazně početnější je v západní polovině státu. Vyskytuje se od nížin po horní hranici lesa. Po silném poklesu v druhé polovině 20. století dochází místy k opětovnému růstu populace. Celková početnost byla v letech 2001–2003 odhadnuta na 600–1100 párů.

Rozhodnutí

V zájmovém území hnízdí 1-2 páry a v okolí minimálně také 2 páry. Tento druh bude záměrem ovlivněn rušením v době výstavby a likvidací hnízdišť. Vliv záměru na tento druh lze klasifikovat jako středně negativní.

Ťuhák obecný (*Lanius collurio*) je druhem s evropským typem rozšíření. Větší než vrabec (délka těla 16–18 cm), s dlouhým ocasem a dosti silným hákovitým zobákem. Samec má popelavě šedé temeno, široký černý pruh přes oko, rudohnědý plášť a hnědorůžovou hrud' a břicho. Ocas je černý s bílými skvrnami po stranách u kořene. Samice je zespodu krémově bílá, jemně tmavě vlnkovaná, temeno má hnědé nebo hnědošedé, oční proužek hnědý a plášť matněji hnědý. Mladý pták se podobá samici, ale na rozdíl od ní má husté vlnkování na svrchní straně těla a ramenní letky s béžovými špičkami a černými proužky u konce. V ČR hnízdí na většině území od nížin po hory, nejvýše v Krkonoších v 1420 m n. m. Hnízdním prostředím ťuháka obecného jsou otevřené plochy s křovinami a keřovými pásy, lesostepní stráně, sady, vinice, okraje lesních porostů nebo lesní paseky s řidším mlázím. Ťuhák obecný je tažný pták. Na naše území přilétá od konce dubna do počátku května, odlétá koncem července a v průběhu srpna, jednotlivě i v září. Ťuhák obecný se živí hlavně hmyzem a dále pavouky, jinými bezobratlými, drobnými savci, ptáky, plazy a obojživelníky. Od 60. let 20. století se početnost na českém území silně snižovala. Zvrat nastal v 80. letech, kdy došlo k mírnému nárůstu stavu, který se plně projevil na konci minulého a na začátku 21. století. Velikost hnízdní populace byla v letech 1985–1989 odhadnuta na 25 000–50 000 párů, v období let 2001–2003 na 30 000–60 000 párů.

Výskyt ťuháka obecného je v lokalitě hojný (odhadem 15 párů na celém území, min. 10 párů na území FVE a 5 párů v okolí). Realizací záměru dojde k rušení tohoto ZCHD, a k zániku jeho hnízdišť (10 párů). Hnízdních možností je v okolí dostatek a také část území, která bude ponechána a revitalizována cca 30 ha, vytvoří obnovený a dostatečný prostor pro hnízdění stejného počtu párů. Vzhledem k výše uvedenému krajský úřad vliv na tento druh vyhodnotil jako středně negativní.

Bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*) je malý druh ptáka z čeledi lejskovitých. Samec má hnědavě černé strany hlavy lemované bílými proužky, oranžově béžové hrdlo a hrud', bělavě břicho a skvrnitou svrchní část těla. Samice a mláďata jsou podobná, jen méně kontrastně zbarvená. V Evropě je možné si jej splést zejména se samicí nebo mladým jedincem bramborníčka černohlavého (*S. rubicola*), od kterých se dá spolehlivě odlišit díky výraznému bílému nadočnímu proužku a bělejšímu břichu. Samci zpívají z vyvýšených míst. K hnízdění vyhledává hlavně vlhké louky. Na tahu se vyskytuje i v jiných otevřených krajinách, včetně polí. Živí se hlavně hmyzem, ale i jinými bezobratlými, včetně pavouků nebo měkkýšů. Hnízdí 1× ročně od května do srpna. Hnízdo si staví ze stébel trav a kořínků na zemi v trsu trávy. Je tažný, zimuje v subsaharské Africe. Ve střední Evropě se vyskytuje od března do října. V České republice hnízdí na většině území, v počtu 10–20 tisíc párů.

V záměrem dotčené lokalitě bylo zjištěno hnízdění 11 párů na území FVE a 4 páry v okolí. Realizací záměru dojde k jeho rušení a také zániku hnízdiště pro 11 párů. Vzhledem k výše uvedenému krajský úřad vliv na tento druh vyhodnotil jako středně negativní.

Bramborníček černohlavý (*Saxicola rubicola*) je také z čeledi lejskovití. Je menší než vrabec. Sameček má černou hlavu a hřbet, bílý proužek na černém křídle a rezavě hnědou hrud'. Živí se hlavně drobným hmyzem. Hnízdo si staví na zemi v husté trávě, samička snáší 5 až 6 nazelenalých vajec s jemnými rezavými skvrnami a sama je zahřívá, na péči o mláďata se však

Rozhodnutí

podílí i sameček. Hnízdí na slunečných pahorkatinách s dostatkem křovin. Populační trend tohoto druhu je v Česku nejistý.

V zájmovém území byly zjištěny hnízdiště 3 párů na území FVE a 1 páru v okolí. Vliv je definován jako přímý v podobě eliminace hnízdišť (3 párů). Hnízdních možností je v okolí dostatek a také ponechaná a revitalizovaná část území o ploše cca 30 poskytne prostor pro hnízdění tohoto druhu. Vzhledem k výše uvedenému krajský úřad také na tento druh vyhodnotil vliv záměru jako středně negativní.

Koroptev polní (*Perdix perdix*) je malý druh hrabavého ptáka z čeledi bažantovitý. O něco větší než holub, zavalitá, s krátkým ocasem a nohama. Tváře a hrdlo jsou oranžovohnědé, hrud' jemně vlnkovaně popelavě šedá, břicho bělavé s nápadnou podkovovitou černavě hnědavou skvrnou. Pohlaví jsou podobná, samec se liší sytější zbarvením s výraznější kresbou a větší skvrnou na břiše. Mladý pták je celý žlutohnědý a šedohnědý bez skvrny na břiše. Je to stálý pták. Vyhledává otevřenou zemědělskou krajinu s remízky a jinými úkryty, hlavně na nebo v blízkosti obdělávaných polích. Hnízdí monogamně. Páry se za příznivého počasí začínají tvořit již v únoru, jinak až v průběhu března. Hnízdo je mělká jamka v zemi, většinou na okraji porostu, vystlaná suchými stébly trav. Hnízdí jednou ročně od dubna do července. V České republice hnízdí na většině území, nejpočetněji v nížinách a teplejších pahorkatinách, ale místy i vysoko v horách. V průběhu 20. století došlo na našem území k rapidnímu snížení početnosti. V posledních desetiletích se stavy opět pomalu navyšují; v letech 1985–89 byla celková početnost odhadována na 9–18 tisíc párů, v období let 2001–03 na 11–22 tisíc párů.

Nejedná se o jeho typický biotop. V zájmovém území nebylo hnízdění v posledních letech zjištěno, ale očekává se jeho možný návrat po dokončení výstavby FVE a zahájení pravidelné seče travních porostů v této lokalitě. Druh může být potencionálně ovlivněn záměrem rušením v době hnízdění. Vliv na tento druh krajský úřad vyhodnotil jako mírně negativní.

Moták pochop (*Circus aeruginosus*) Moták pochop (*Circus aeruginosus*) je druh ptáka z řádu dravců a společně s motákem lužním a pilichem jediný druh motáka pravidelně hnízdící na území střední Evropy. Pochop je velký moták dosahující přibližně velikosti káně lesní a vykazující patrný pohlavní dimorfismus. Charakteristický je pro něj potácivý klouzavý let nízko nad zemí nebo vodní hladinou, typicky nad rákosinami, ve kterých většinou hnízdí. Za potravu mu slouží široké spektrum živočichů a občas i mršiny, ale nejvíce loví malé savce a ptáky. Hnízdo umísťuje typicky v rákosinách nebo jiné husté litorální vegetaci do mělké vody nebo na zem, avšak v posledních dekádách přibývá též případů hnízdění na zemědělské půdě s obilím a řepkou. Největší hrozbu v současnosti pro druh představuje ztráta přirozeného habitatu způsobená úbytkem a znehodnocováním mokřadních stanovišť. Většina populace je soustředěna do nižších nadmořských výšek. České populace jsou takřka výlučně tažné. Přílet z afrického kontinentu na území Česka začíná již počátkem března, ale většinou se odehrává až koncem března a během dubna, odlet pak následuje v červenci až srpnu. Stavy motáka pochopa se v Česku od poloviny 20. století dlouhodobě zvyšovaly, nicméně porovnání dat z monitoringu v letech 2006 a 2009 ukazuje mírný pokles počtu pochopů stejně jako obsazenosti sledovaných lokalit.

V případě motáka pochopa se jedná o pouze nepřímý vliv na loviště, jelikož hnízdí mimo dotčené území. Vliv záměru na tento druh vzhledem k výše uvedeným skutečnostem krajský úřad vyhodnotil pouze jako mírně negativní.

Rozhodnutí

Protože se jedná o zvláště chráněné druhy živočichů (dále jen „ZCHD“), kteří jsou chráněni dle práva Evropských společenství, výjimku z ochranných podmínek lze povolit z těchto zákonem požadovaných důvodů:

A) Dle § 56 odst. 1 – výjimku lze povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody:

Žadatel spatřuje veřejný zájem ve vybudování FVE o výkonu 74,80 MWp. (viz odůvodnění I.: strana 6). Výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů a přeneseně tak přispěje ke zlepšení stavu životního prostředí, protože vlastním provozem nedochází ke znečišťování ovzduší, jako v případě u získávání el. energie z jiných zdrojů, především z uhlí. Jedná se o veřejný zájem, který slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti (viz čl. 3 nařízení (Nařízením rady (EU) 2022/2577 ze dne 22. 12. 2022) a dále zákon č. 19/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů). Výstavba fotovoltaické elektrárny pro potřeby žadatele, ve stávajícím průmyslovém areálu je využití obnovitelného zdroje energie, v souladu s požadavkem posilovat výrobu elektrické energie přímo v řešeném území. Vybudováním fotovoltaické elektrárny se přispěje mimo jiné ke zvýšení podílu obnovitelných zdrojů na výrobě elektřiny. Krajský úřad s takto definovaným veřejným zájmem souhlasí a v porovnání se zájmem ochrany přírody, kterým je zachování biotopů uvedených ZCHD, lze veřejnému zájmu žadatele přiznat vyšší váhu.

zdrojů, což dokládá i Nařízením rady (EU) 2022/2577 ze dne 22. 12. 2022, kterým se stanovil rámec pro urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů a.

Stávající biotop předmětných ZCHD, který bude realizací záměru částečně zničen, ale z části bude navrženými opatřeními kompenzován, vznikl v minulosti na bývalém vojenském prostoru, který je dnes neudržován. Dominují zde expanzivní druhy rostlin, které postupně celý prostor vyplňují. Náletové dřeviny, zejména borovice lesní urychlují sukcesní proces, což se projevuje na snižování biodiverzity v předmětné lokalitě. V rámci záměru žadatele bude cca 25 ha území zachováno, a hlavně udržováno v podobě, která umožní zachování a vytvoření nových hnízdišť pro výše uvedené ZCHD ptáků, ale další druhy vázané na nelesní stanoviště lučního a lesostepního charakteru. Povolovaná činnost na populace předmětných ZCHD, pro které je povolována tato výjimka, při splnění podmínek stanovených ve výrokové části tohoto rozhodnutí neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu těchto druhů z hlediska jejich ochrany. Vliv na jednotlivé druhy (viz výše uvedené) byl krajským úřadem vyhodnocen pouze jako mírně či středně negativní. Krajský úřad proto dospěl k názoru, že lze pro záměr žadatele výjimku povolit, protože veřejný zájem na jeho realizaci převažuje nad zájmem ochrany přírody, konkrétně nad ochranou výše uvedených ZCHD.

Krajský úřad, jak z výše uvedeného vyplývá, deklarovaný veřejný zájem na záměru žadatele shledal a vyhodnotil ho jako převažující, což je v souladu s postupem uvedeným ve Sdělení Ministerstva životního prostředí k aplikaci článku 3 nařízení Rady (EU) 2022/2577, které vyšlo ve Věstníku MŽP ročník XXXIII – červen 2023 – částka 5, č.j. MZP/2023/080/346.

B) § 56 odst. 2 písm. c) zákona – výjimku ze zákazů lze povolit v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí: Záměr vyhovuje podmínce uvedené pod ustanovením § 56 odst. 2 písm. c) zákona, neboť se jedná o záměr jak v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti, tak i jiný naléhavý důvod veřejného zájmu s příznivými důsledky nesporného

významu pro životní prostředí (viz odůvodnění bod A). Výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů přispěje ke zlepšení stavu životního prostředí, protože vlastním provozem nedochází ke znečišťování ovzduší, jako v případě u získávání elektrické energie z jiných zdrojů, především z uhlí. Zvyšováním podílu obnovitelných zdrojů výroby elektřiny se pak bude snižovat potřeba a závislost na spalování fosilních paliv, což je v současné době velice zásadní, a to jak z pohledu ekologického, tak i politického, což nelze pominout. Dále se krajský úřad zabýval též otázkou, zda je vůbec možné pro výše uvedený záměr udělit výjimku pro ZCHD ptáků podle ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) zákona z důvodů s příznivými důsledky pro životní prostředí. Pokud by se totiž jednalo o činnost, která je obsažena v ustanovení § 5a odst. 1 zákona, a jako taková tedy zakázána, pak není možné pro činnost s příznivými důsledky pro životní prostředí povolit odchýlný postup při ochraně ptáků podle ustanovení § 5b zákona, a tedy ani výjimku podle ustanovení § 56 zákona (obecná ochrana ptáků je v tomto případě přísnější než ochrana zvláště chráněných druhů, a proto je třeba ji použít). Krajský úřad však dospěl k závěru, že se v případě předmětného záměru nejedná o „úmyslné vyrušování ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat“, které je významné z hlediska cílů směrnice o ptácích (viz § 5a odst. 1 písm. d) zákona), tj. neohrozí jejich populaci. Hnízdění v sezóně, kdy budou probíhat stavební práce, nebude na lokalitě ohroženo, protože se zde nacházejí i další vhodné plochy, které jejich hnízdění nevylučují.

C) Neexistence jiného uspokojivého řešení: Krajský úřad zkoumal, zda záměr žadatele v předloženém rozsahu a dle doložené projektové dokumentace, umožňuje jiné uspokojivé řešení. Výstavba FVE nelze na předmětný pozemek umístit jinak než tak, aby negativní vliv na ZCHD nebyl žádný či byl minimální. Nelze tudíž záměr realizovat způsobem, který bude zcela směřován mimo biotopy ZCHD. Vliv na předmětné ZCHD je mírně a středně negativní a s ohledem na biologickou cennost dotčených biotopů těchto druhů je z pohledu ochrany přírody přijatelný. Dané řešení považuje krajský úřad za uspokojivé. Žadatel pro výstavbu FVE zvolil plochu „Ralsko_Kuřívody“ (ID 6900), která byla pro účely programu pro poskytování podpory z prostředků Modernizačního fondu registrována v Národní databázi Brownfieldů. Pro daný záměr bylo vydáno Městským úřadem Ralsko stavební povolení (č.j.: MURALSKO/3602/2022 ze dne 21. 12. 2022) a v minulosti již byla výjimka z ochranných podmínek pro obdobný záměr v dané lokalitě povolena. Na základě výše uvedeného krajský úřad dospěl k závěru, že nelze nalézt jiné uspokojivé řešení. Po ukončení stavebních prací bude mít záměr minimální negativní vliv na danou lokalitu z hlediska ochrany přírody a krajiny.

D) Povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhů z hlediska jejich ochrany: Realizace záměru bude mít v průběhu výstavby především negativní vliv v podobě rušení, nelze zcela vyloučit ani náhodné usmrcení či zranění několika jedinců. Dále dojde k zániku části hnízdišť, omezení potravní nabídky a zániku části biotopů. Tyto negativní vlivy však budou minimalizovány (omezení terénních prací na mimo hnízdní období atd.) a také kompenzovány v rámci samotného záměru žadatele (viz příloha rozhodnutí). Vzhledem k výše uvedenému vyhodnocení vlivu pro jednotlivé druhy dospěl krajský úřad k závěru, že záměrem nedojde k významnější redukci populací zjištěných druhů v rámci širšího území. Předmětné druhy jsou v širším regionu poměrně běžné a schopné osídlit jiný vhodný biotop. Výskyt předmětných zvláště chráněných druhů není ojedinělý, jedná se o relativně hojné druhy. Záměrem nedojde k ovlivnění populací těchto druhů, a tudíž povolovaná činnost při splnění podmínek stanovených ve výrokové části tohoto rozhodnutí neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu těchto druhů z hlediska jejich ochrany. Naopak realizace záměru, jehož součástí je i management klidového území o rozloze bezmála cca 30 ha a vhodné zatravnění mezi panely FVE a na okrajích FVE, podpoří jejich setrvávání na lokalitě i v budoucnu. Výskyt

Rozhodnutí

předmětných ZCHD není ojedinělý, jedná se o relativně hojné druhy. Z výše uvedených důvodů krajský úřad dospěl k závěru, že stavba je mimo jiné i v zájmu ochrany přírody.

Krajský úřad v rámci ustanovení § 56 odst. 7 zákona specifikuje tyto činnosti:

- I. Označení druhu a množství ovlivněných jedinců zvláště chráněného druhu není možné přesně stanovit, neboť je s časem a podmínkami v dotčeném ploše proměnlivé, předpokládá se však případně ovlivnění pouze několika kusů jedinců či nižších desítek (viz výše uvedené).
- II. Prostředky, způsoby nebo metody pro transfer byly posuzovány a jsou uvedeny v žádosti žadatele. V souvislosti s realizací záměru bude proveden záchranný přenos ZCHD, které budou biologickým dozorem zjištěny před zahájením terénních prací a kácením.
- III. Podmínky časové byly stanovovány v tomto případě z důvodu ochrany především ptáků, a to na období mimo období jejich hnízdění. Podmínky místní okolnosti, za nichž lze pracovat, jsou již stanoveny v podmínkách tohoto rozhodnutí (vymezení ploch s hořcem křížatým).
- IV. Způsob kontrol, které krajský úřad bude provádět – Krajský úřad může využít fyzické kontroly na místě při provádění prací (stavby). Vzhledem k tomu, že byly pro povolenou činnost uloženy podmínky pro realizaci záměru, krajský úřad s kontrolou realizace záměru počítá a bude je provádět. Kontroly budou s ohledem na charakter záměru (součástí záměru je revitalizační management klidového území) probíhat i v průběhu provozu FVE.

Na základě výše uvedeného krajský úřad dospěl k závěru, že pro výše uvedený záměr lze výjimky z ochranných podmínek dle ustanovení § 49 a § 50 zákona výše uvedených zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů za splnění podmínek, které jsou stanoveny ve výroku tohoto rozhodnutí, povolit, a proto rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

K podmínkám rozhodnutí:

Ad 1) Při rozhodování o výjimce vycházel krajský úřad z činností a postupů popsanych v žádosti a jejích přílohách. Odchylka od v žádosti uvedeného záměru při jeho realizaci by mohla mít za následek závažnější důsledky pro ZCHD, než jaké krajský úřad hodnotil. První podmínku krajský úřad stanovil z důvodu ochrany výše uvedených ZCHD pro případ, že by došlo ke změně záměru.

Ad 2) Druhou podmínku stanovil krajský úřad z důvodu minimalizace negativního vlivu výstavby FVE na předmětné ZCHD. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o zásadní součást záměru žadatele (opatření k vyloučení negativního vlivu zásahu na chráněné zájmy, nebo jeho zmírnění), který mimo jiné zahrnuje i významné kompenzační opatření v podobě provádění managementu klidového území po celou dobu provozu FVE stanovil tuto podmínku a všechna opatření jsou součástí výroku tohoto rozhodnutí (viz Příloha č. 1). S ohledem na ochranu hořce křížatého, resp. opatření 2) Náhradní výsadba, upozorňuje krajský úřad na nesoulad stavebního povolení (č.j.: MURALSKO/3602/2022 ze dne 21. 12. 2022) s touto podmínkou. Výsadby nebudou realizovány na jižní a východní hranici.

Ad 3) Podmínka třetí byla stanovena z důvodu ochrany hořce křížatého, aby nedošlo výstavbou FVE ani jejím provozem k negativnímu zásahu do jeho biotopu.

Ad 4) Z důvodu minimalizaci dopadů realizace záměru (výstavba, provoz, demontáž) krajský úřad stanovil podmínku zajištění biologického dozoru. Osoba provádějící biologický dozor bude držitelem autorizace k provádění hodnocení podle § 67 zákona. Jméno této osoby bude před zahájením realizace záměru oznámena krajskému úřadu. Tato osoba bude monitorovat

Rozhodnutí

přímé a nepřímé vlivy realizace záměru na ZCHD a případně zajistí vhodná opatření k minimalizaci negativních vlivů na předmětné druhy, která bude s krajským úřadem projednávat. Provedené činnosti a zjištění bude biologický dozor zaznamenávat. Dále bude během realizace záměru zajišťovat dodržení všech opatření uvedených v příloze rozhodnutí (viz podmínka 2). Bude zajišťovat monitoring záměrem dotčené lokality, bude případně provádět či dozorovat záchranný transfer ZCHD a dále bude každoročně krajskému úřadu předávat zprávu o stavu ZCHD v lokalitě a činnosti biologického dozoru.

Ad 5) Pátou podmínku stanovil krajský úřad z důvodu ochrany ZCHD a možnosti zajištění transferů záměrem dotčených ZCHD.

Ad 6) Z důvodu omezení a snížení vlivu záměru především na ptáky krajský úřad stanovil podmínku šestou, která omezuje provádění kácení mimolesní zeleně a realizaci terénních prací na období mimo hnízdění ptáků. Jedná se o prvotní zásah do předmětných ploch a tím i o nejintenzivnější zásah z hlediska negativního ovlivnění všech ZCHD. Tato podmínka významně sníží negativní vliv na všechna ZCHD nejenom ptáky, kteří se na předmětné lokalitě vyskytují.

Ad 7) Z důvodu minimalizace negativního vlivu na předmětné druhy byla stanovena také podmínka sedmá, která omezuje rozsah terénních prací pouze na nezbytně potřebnou míru. Je zcela zbytečné a nežádoucí předmětnou plochu zplanýřovat v celku jako např. při výstavbě průmyslových hal. Takovýto způsob přípravy výstavby FVE je zcela nepřijatelný s ohledem na ochranu ZCHD a jejich biotopů.

Ad 8) Z důvodu zajištění funkčnosti zásadního kompenzačního opatření (viz opatření 1) Příloha č. 1), které je součástí záměru žadatele, je nutné, aby bylo realizováno v celém rozsahu a po celou dobu provozu FVE.

Ad 9) Z důvodu ochrany hnízdících ptáků v průběhu provozu FVE byla stanovena krajským úřadem podmínka devátá. Tato podmínka omezuje zajištění ostrahy objektu FVE. Není tedy možné k tomuto účelu využívat volně pobíhající psy, kteří by ptáky rušili.

Ad 10) Desátou podmínku krajský úřad stanovil z důvodu zajištění provádění potřebných kontrol (§ 56 odst. 7 zákona) při výstavbě i provozu FVE. Dle tohoto ustanovení je krajský úřad povinen specifikovat rozsah a provádění kontrol za účelem plnění podmínek povolených výjimek. Krajský úřad bude tedy zván kontrolní dny v průběhu realizace záměru a dále bude informován v dostatečné předstihu (alespoň týden předem) termín zahájení stavby, termín terénních prací, termín kácení dřevin a termíny provádění jednotlivých opatření (viz příloha rozhodnutí) tak, aby mohly být krajským úřadem realizovány kontroly řádného dodržení podmínek tohoto rozhodnutí.

Ad 11) Z důvodu splnění informační povinnosti, která vyplývá ze zákona, byla stanovena podmínka, že držitel výjimky nahlásí krajskému úřadu vzniklé skutečnosti v souvislosti s realizací záměru a předá mu záznamy o činnosti biologického dozoru.

Ad 12) Poslední podmínkou krajský úřad omezuje platnost výjimky do 31. 12. 2060. Vydané rozhodnutí je přímo vázáno na předložený záměr, který obsahuje činnosti i v průběhu provozu FVE, které jsou z pohledu ochrany ZCHD zásadní. Jedná se konkrétně především o realizaci managementu v klidovém území. Vzhledem k předpokládané době životnosti fotovoltaických panelů a skutečnosti, že se jedná o stavbu dočasnou s maximální dobou provozu 35 let, krajský

Rozhodnutí

úřad stanovil platnost výjimek do konce roku 2060. Tento termín považuje krajský úřad také za dostatečný pro administrativní zajištění i realizaci daného záměru.

Na základě výše uvedených skutečností krajský úřad rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Účastníci řízení dle § 27 správního řádu

3L real a.s., se sídlem Nekázanka 880/11, 110 00 Praha 1, IČ: 28500491

Město Ralsko, se sídlem Kuřívody 701, Ralsko, 471 24 Mimoň

Vojenské lesy a statky ČR, s.p., se sídlem Pod Juliskou 1621/5, 160 00 PRAHA 6

Česká společnost ornitologická, se sídlem Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5

Poučení:

Podle ustanovení § 81 odst. 1 správního řádu může účastník řízení proti tomuto rozhodnutí podat odvolání, a to do 15 dnů ode dne jeho doručení podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu k Ministerstvu životního prostředí ČR. Podání je nutno učinit prostřednictvím Krajského úřadu Libereckého kraje. Podané odvolání má v souladu s ustanovením § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek.

RNDr. Jitka Šádková
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Obdrží

3L real a.s., Nekázanka 880/11, 110 00 Praha 1, IČ: 28500491 (DS)

Město Ralsko, Kuřívody 701, Ralsko, 471 24 Mimoň (DS)

Vojenské lesy a statky ČR, s.p., Pod Juliskou 1621/5, 160 00 PRAHA 6 (DS)

Česká společnost ornitologická, Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5 (DS)

Na vědomí

Městský úřad Ralsko, odbor Stavební úřad, Kuřívody 701, Ralsko, 471 24 Mimoň (DS)

Příloha

Příloha č.1 rozhodnutí č.j. KULK 57827/2023 - Aktualizovaná opatření

4.6. Návrh opatření k vyloučení negativního vlivu zásahu na chráněné zájmy, nebo jeho zmírnění

Pro minimalizaci negativní vlivů na místní rostliny a živočichy způsobených realizací FVE jsou doporučená tato opatření:

1. Realizace managementu klidového území
2. Náhradní výsadba
3. Realizace kácení a terénní úpravy mimo hnízdní období
4. Minimalizace terénních úprav a zákaz navážení zeminy z jiných ploch
5. Disturbance ploch
6. Vhodné zatravnění mezi panely FVE a na okrajích FVE
7. Výsev druhově pestré směsi bylin včetně využití kokrhele luštince pro potlačení agresivních trav a pro podporu nektarodárných rostlin
8. Kosení porostů
9. Zákaz používání herbicidů a insekticidů
10. Instalace drobných prvků podporujících biodiverzitu
11. Realizovat management pod dohledem biologického dozoru
12. Záchranný transfer chráněných druhů živočichů.
13. Realizace oplocení kolem FVE
14. Biologický průzkum revitalizovaných ploch po dobu existence FVE

Opatření 1) Realizace managementu klidového území

Realizace záměru FVE počítá také s velkou plochou ve prospěch ochrany přírody a krajiny, tak jako je tomu u prezentovaných projektů uváděných v kapitole 4.2.1. Revitalizační opatření na této ploše má za cíl především vykompenzovat ztrátu biotopů lesostepního charakteru, který je pro řadu ptáků nezbytným předpokladem pro jejich existenci a dále vytvořit vhodné podmínky pro existenci lučního společenstva rostlin zejména hořce křížatého.

Zejména bude zapotřebí tímto opatřením kompenzovat ztrátu hnízdišť pro více než 60 hnízdících párů ptáků. Bude také zapotřebí vytvořit podmínky pro obnovu přirozené – stanovištně vhodné a druhově bohaté vegetace. Tím se podpoří druhová pestrost bezobratlých.

Nezastavěná plocha pozemku parc.č. 173 v katastrálním území Kuřívody, na kterém by mělo být vybudováno solární pole FVE Ralsko, mimo solární pole (bez "uliček" mezi panely) by měla představovat dle stávající projektové dokumentace rozlohu o velikosti 170.279,3 m² (t.j. 17 ha).

Z této plochy pro revitalizační opatření lze využít cca **16,1 ha plochy pozemku 173**. Cca 2,9 ha představuje pás na západní hranici areálu s výskytem hořce křížatého, 13,2 ha představuje centrální klidová oblast a cca 1 ha představuje pás dřevin podél komunikace do obce Bělá pod Bezdězem.

K území určenému pro revitalizační management (16,1 ha) bude na základě dohody s investorem přidáno část pozemku 69/1 o ploše **13,5 ha. Majitelem pozemku je město Ralsko, Kuřívody 701, 47124 Ralsko, které s ekologickým managementem souhlasí.** Je to zejména proto, aby se mohly vytvořit vhodné podmínky pro rozšíření hořce křížatého a druhově pestřejší ekotonové společenstvo rostlin a živočichů. **Celková plocha pro environmentální management tedy představuje 29,6 ha,** na které budou realizována podobná opatření:

- a) Kácení náletů a zachování drobných remízů
- b) Pravidelná mozaikovitá seč
- c) Disturbanční zásahy do drnu třtiny křovištní
- d) Podsev kokrhelem luštincem a stanovištně vhodnými lučními druhy rostlin

e) Realizace drobných opatření na zvýšení biodiverzity plazů a dalších živočichů

V současné době toto území se mění velice rychle v les. Zde je zapotřebí vytvořit lesostepní krajinu s roztroušenými dřevinami a suchými xerotermními trávníky. To představuje zejména zásahy v podobě rozsáhlého kácení náletových porostů s pravidelnou mozaikovou sečí, dosévání stanovištně vhodných bylin.

V jižním pásu – na okraji pozemku s výskytem hořce křížatého provést velkoplošné odstranění náletů s ponecháním soliterních vzrostlých borovic. Místa s trsy hořce křížatého v jižní části lokality budou označeny, jednotlivé trsy rostliny nebudou koseny, ve výše uvedených termínech bude prováděno pouze ruční vyžínání okolí rostliny a odstraňován případný stínící nálet. V centrální části pozemku 173 budou zachovány 3 malé remízy o ploše 0,6 ha, 0,4 ha a 0,3 ha. V těchto remízích preferovat listnaté stromy a keře. Význam mají zejména stromy rostoucí podél údolnice, kudy při velkých deštích protéká povrchový odtok z celé plochy. Zbývající plochu opět zbavit náletových borovic a pomístně zachovávat soliterní listnaté stromy (jedná se zejména o břízy a trnky).

Obrázek 42 Červené polygony vyznačují plochy k odstranění náletů borovice lesní (pozemky 173 a 69/1) a zelené plochy vyznačují 3 skupiny porostů, které by měly být zachovány. Jedná se o plochu cca 1,3 ha.

Obrázek 43 V centrální části pozemku 173 se doporučuje zachovat nálety několika skupin listnatých stromů a odstranit borovici lesní.

Dále je vhodné realizovat opatření ke zvýšení retence vody v krajině. To představuje v údolnici neboli v dráze soustředěného odtoku instalovat několik příčných překážek, které by zadržely vodu v krajině a vytvořily podmínky pro existenci obojživelníků a na vodu vázanou vegetaci. Jedná se o 3 sypané hrázky ve výšce 50–70 cm a jednu tůň o průměru 5 m a hloubce do 0,8 m v místě, kde byla pozorována větší kaluž.

Obrázek 44 Lokalizace hrázek (body 1 - 3) a tůně (4) v centrální části území 173.

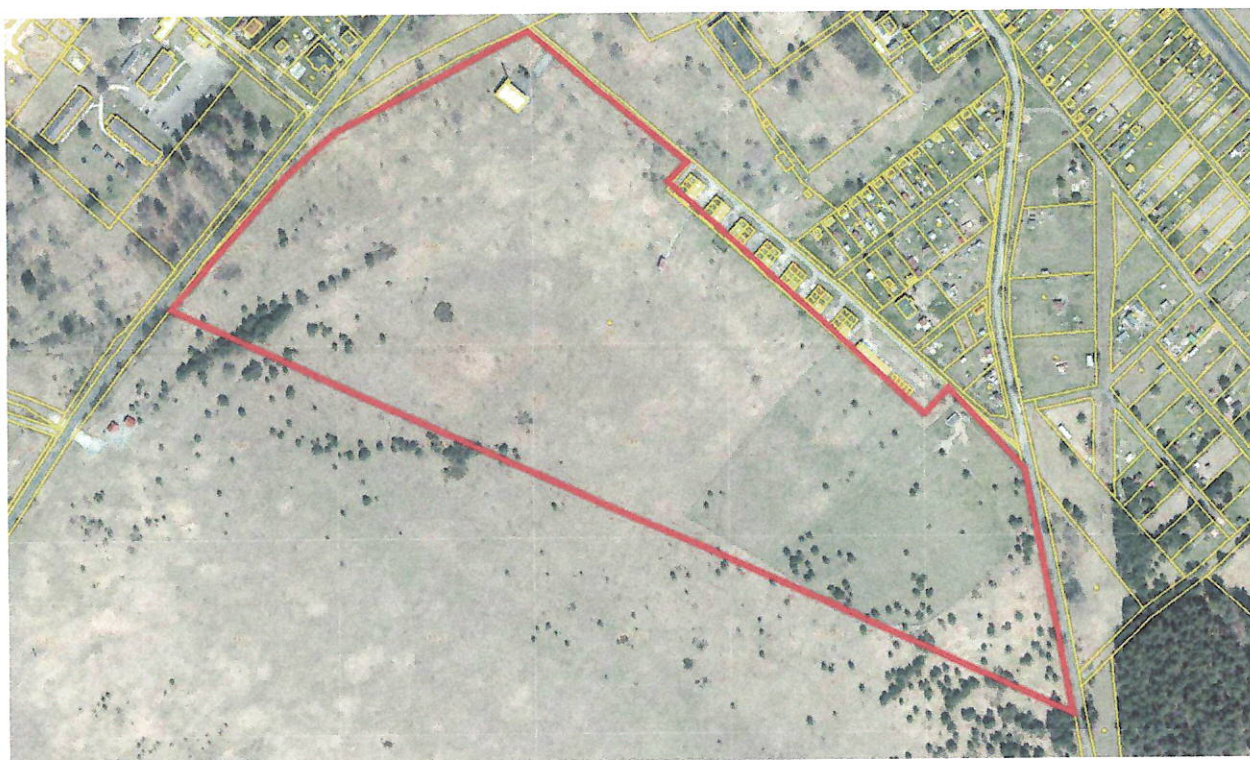

Obrázek 45 Pohled na místo pro budoucí tůň (viz obr. 37 bod 4).

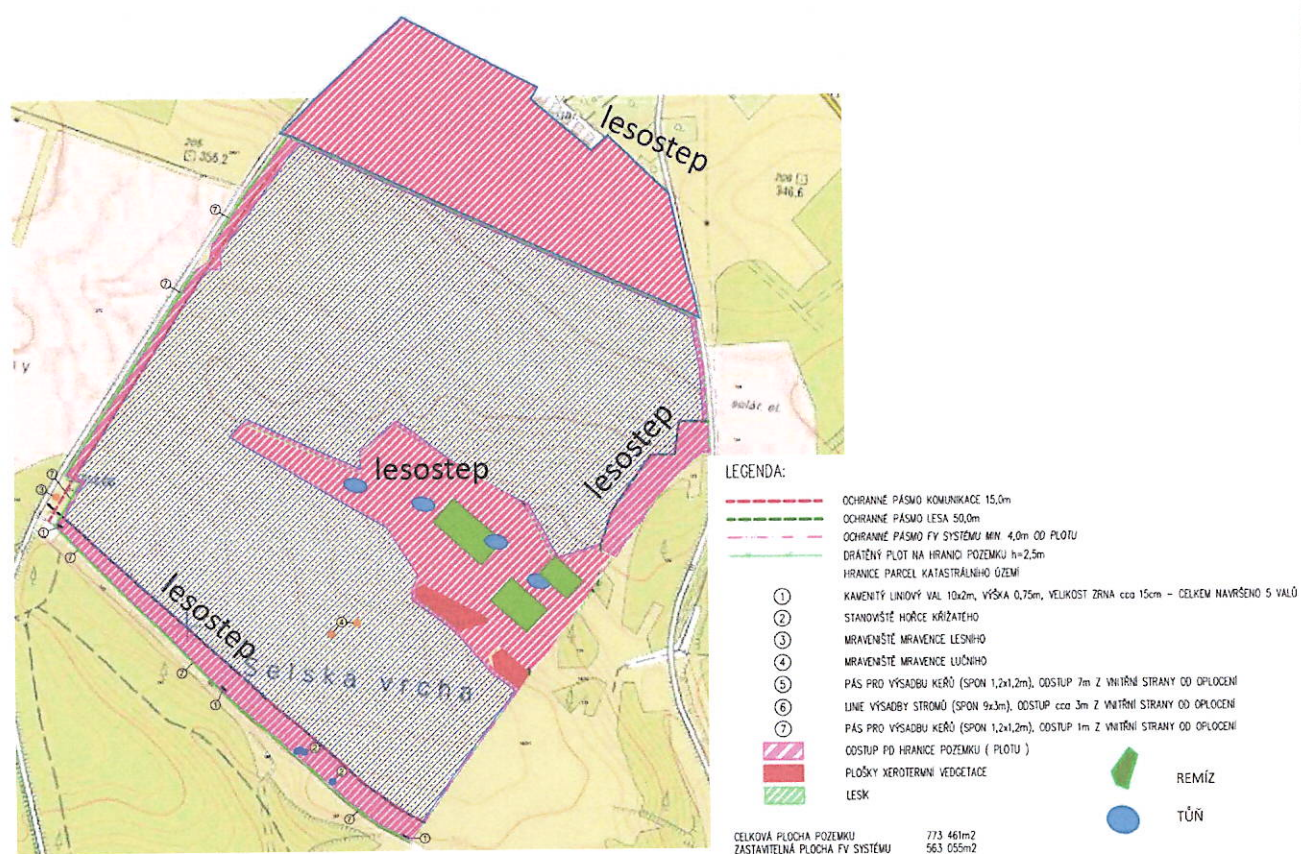
K plochám určeným k revitalizaci a podpoře biodiverzity je vhodné umožnit konektivitu mezi západní plochou s výskytem hořce křížatého a centrální částí pozemku 173, který je dnes velmi pokrytý náletovými dřevinami.

Jako optimální řešení se jeví realizace managementu na pozemku 69/1. Odstranění náletových dřevin a třtiny pomocí disturbance kořenového systému a následné sečení a dosev vhodnými lučními druhy umožní zvýšení hnízdních možností pro dotčené druhy ptáků, ale vytvoří podmínky pro rozšíření hořce křížatého a dalších významných druhů rostlin, které se zde v minulosti nacházely.

Revitalizační management klidového území musí probíhat po dobu existence FVE.

Obrázek 46 Plocha pozemku 69/1 určená pro ekologický management krajiny s cílovým biotopem - lesostep.

Obrázek 47 Území určené pro podporu biodiversity (oranžová šrafovaná pole).

Opatření 2) Náhradní výsadba

Náhradní výsadba bude realizována pomocí stanovištně vhodných dřevin. Náhradní výsadbu lze realizovat podél severozápadní hranice (podél komunikace do Bělé p. B.) a na severní hranici směrem k obci Ralsko. Na jižní a východní hranici není žádoucí náhradní výsadbu realizovat, neboť zájmy ochrany přírody jsou zcela opačné – cílovým biotopem je nelesní prostor v podobě travnatých a lesostepních stanovišť. K výsadbě se doporučují zejména stanovištně vhodné dřeviny.

Opatření 3) Termín realizace kácení a terénní úpravy mimo hnízdní období

Aby záměrem nedocházelo k rušení a usmrcování jedinců na hnízdech, likvidaci snůšek, či jiným zásahům do přirozeného vývoje (§ 50 a § 5a zákona č. 114/1992 Sb.), je nutné práce spojené s přípravou instalace FVE, ale i revitalizační zásahy provádět mimo dobu hnízdění, tj. mimo období od 15. 3. do 31. 7. daného kalendářního roku nebo i dříve pokud biologický dozor v místě kácení nenajde žádné hnízdící ptáky.

Opatření 4) Minimalizace terénních úprav a zákaz navážení zeminy z jiných ploch

Doporučujeme minimalizovat terénní úpravy jen na nezbytně nutná místa. Překonávání nerovností při instalaci jednotlivých konstrukcí přednostně řešit výškovým nastavením konstrukce. Omezit zpevněné plochy max. na vstupní prostory do areálu. Nenavážet zeminu z jiných ploch, jelikož by tato skutečnost mohla způsobit novou ruderalizaci území.

Opatření 5) Disturbance ploch

Některé plochy je vhodné záměrně ponechat bez vegetace a jednou za rok by na vymezeném území provést narušení vznikající vegetace. Disturbanci lze provádět kdekoliv mimo prokazatelná místa výskytu významných druhů rostlin (plošky xerothermní vegetace a stanoviště výskytu hořce křížatého). Disturbanci lze provést např. pojezdem těžké techniky.

Opatření 6) Vhodné zatravnění mezi panely FVE a na okrajích FVE

Zahraniční i domácí praxe poukazují na to, že mezi panely a na okrajích FVE se nabízí velký prostor pro luční květeny, která by měla být základním biotopem pro úspěšnou revitalizaci území. Plochu uvnitř a v okolí FVE (ochranné pásmo o šířce 3,5 – 7 m) lze využít také pro vytvoření ranných sukcesních stádií biotopů.

Opatření 7) Výsev druhově pestré směsi bylin včetně využití kokrhele luštince

Výsev lze provést např. výsevem travní směsi nebo rozvozem usušeného sena na volné plochy FVE. Nemělo by se jednat o univerzální hospodářskou jetelotravní směs. Při zatravněování ploch pro účely ochrany přírody, musí být při sestavování druhově bohaté směsi respektováno místo původu zdrojových rostlin, neboť genofondové bohatství místních populací by mohlo být použitím nepůvodních druhů znehodnoceno, to znamená použít tzv. „regionální směs“. Pro potlačení třtiny křovištní se v praxi začíná používat výsev kokrhele luštince.

Kokrhel luštinec roste bujněji než k. menší a produkuje velké množství semen, což dává dobré předpoklady velkoplošnou aplikaci. V nedávné době proběhly s tímto druhem úspěšné experimenty, které potvrdily možnost potlačení problematické expanzivní trávy třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) (Těšitel et al., 2017). Šíření třtiny je spojeno s opuštěním travních porostů (absence sečení

a spásání) nebo s posunem seče do letních měsíců, což má podpořit vysemenění ohrožených druhů rostlin. Běžnými způsoby hospodaření se nedaří skloubit podporu ohrožených druhů a současně zabránit šíření agresivních trav, kterým opožděná seč velmi vyhovuje. V současné době je k dispozici osivo kokrhele pocházející ze sběrů z oblasti ve Vsetínských Vrchů, které bylo namnoženo na travách v polní kultuře.

Opatření 8) Kosení porostů

Vyseté luční porosty kosit extenzivně, v pruzích a mozaikovitě, nikdy ne vše najednou, max. 2x ročně.

Opatření 9) Zákaz používání herbicidů a insekticidů

Pro zachování, popř. zvýšení druhové diversity rostlin a živočichů je nezbytné hospodařit na ploše FVE bez používání herbicidů a insekticidů.

Opatření 10) Instalace drobných prvků podporujících biodiverzitu

Drobnými prvky podporujícími biodiverzitu je myšleno: hmyzí hotely, ptačí a netopýří budky, skládky dřeva, kamení jako úkryty a zimoviště pro řadu živočišných druhů apod. Odborným odhadem bude zapotřebí instalovat cca 30 ptačích (v různých typech včetně 5-8 budek pro krutihlava) a 5 netopýřích budek. U těchto drobných prvků je zapotřebí provádět pravidelnou každoroční údržbu. Pro podporu výskytu bezobratlých je doporučena instalace 3-4 hmyzích hotelů na území FVE o výšce min. 1 m. Několik hromádek kamení v počtu 5–8 ks o rozměrech cca 1-2 m v poloměru základny a výšce do 1 m, lze umístit volně v rámci celého revitalizovaného území za asistence biologického dozoru. Bude také nezbytné zejména zpočátku na tomto území deponovat posečenou travní hmotu, neboť ji bude tvořit hospodářsky nevyužitelná biomasa třtiny křovištní. Jediné využití bude mít u kompostování. Pokud toto využití nebude realizováno, bude zapotřebí lokalizovat deponii biomasy na území 173 za asistence biologického dozoru. Tento kompost by měl být vzdálený stanovištím hořce křížatého a obnovované xerothermní květeny. Později, až bude složení lučního porostu bez dominantní třtiny, lze jej využít ke krmení hospodářských zvířat.

Opatření 11) Realizace managementu pod dohledem biologického dozoru

Projekt představuje řadu na sebe navazujících prací, ale ty musí být velmi přesně kalendářně realizovány tak, aby jejich provedení mělo co nejmenší ekologický dopad na přírodu. Jedná se o termíny terénních prací při instalaci FVE, stanovení vhodné doby tvorby lučního biotopu, výběr konkrétních dřevin ke kácení či zachování, termíny instalací budek pro ptáky příp. pro netopýry atd. Tento harmonogram by měl vzniknout ve spolupráci biologického dozoru s investorem a odsouhlasen příslušným orgánem ochrany přírody (KÚLK).

Biologický dozor je tedy nástroj, který je velmi významný k úspěšné realizaci navrhovaných opatření. Jedná se o osobu s prokázanou odbornou erudicí (optimálně držitel autorizace dle § 45 i zákona k § 67), která by měla mít na starost dohled nad postupem výstavby.

Náplní jeho práce by měl být zejména dohled nad prováděním stavebních prací a koordinace náhradních, kompenzačních a revitalizačních opatření včetně záchranných přenosů ZCHD. Biologický dozor by měl o jednotlivých krocích provádět záznamy s fotodokumentací a o realizovaných opatřeních referovat příslušným orgánům ochrany přírody.

Opatření 12) Záchranný transfer chráněných druhů živočichů

Před instalací FVE a během instalace bude zapotřebí projít dotčené území a v případě výskytu zvláště chráněných druhů živočichů realizovat záchranný přenos. Jedná se zejména o slepýše křehkého. Záchranné přenosy by měly být realizovány biologickým dozorem nebo pod jeho dohledem.

Opatření 13) Realizace oplocení kolem FVE

Oplocení bude vedeno pouze bezprostředně kolem FVE nikoliv kolem klidových zón s biotopem hořce křížatého, centrální klidové oblasti.

Opatření 14) Biologický průzkum revitalizovaných ploch po dobu existence FVE

Jelikož revitalizační zásahy a management budou probíhat na poměrně velkém území, je zapotřebí realizovat na tomto území i na území FVE každoroční biologický monitoring zaměřený na indikační skupiny živočichů (rostliny, brouci, blanokřídlí, motýli, plazi, obojživelníci a ptáci). Tento monitoring umožní reálné zjištění skutečného stavu přírody v daném území a účinnost realizovaných opatření. Na základě vyhodnocení těchto dat bude možné následně aplikovat vhodný management v následujících letech.

